

Forslag

til

Lov om ændring af lov om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

Fremsat den 3. december 1970 af *arbejdsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 194 af 18. maj 1960 om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, som ændret ved lov nr. 143 af 14. april 1966, lov nr. 219 af 31. maj 1968, lov nr. 141 af 1. april 1969 og lov nr. 113 af 24. marts 1970, foretages følgende ændringer:

1. Lovens titel affattes således:

„Lov om erhvervsmæssig uddannelse af specialarbejdere m. fl. og omskoling.“

2. Kapitel I's titel affattes således:

„Uddannelse af specialarbejdere m. fl.

A. Organisation.“

3. I § 1 ændres „Lovens formål er“ til: „Bestemmelserne i dette kapitel har til formål“.

4. I § 1, § 3, stk. 6, § 4, stk. 1, 3. pkt., § 5, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, 1. pkt., ændres „ikke-faglærte arbejdere“ til: „specialarbejdere“.

5. § 2, stk. 1, affattes således:

„Til fremme af det i § 1 omhandlede formål opretter arbejdsministeren et råd på 17 medlemmer — uddannelsesrådet for specialarbejdere — bestående af en af kongen udnævnt formand samt af 8 arbejdsgiver- og 8 arbejderrepræsentanter. Disse repræsentanter udpeges for 3 år ad gangen af henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og

Landsorganisationen i Danmark. Arbejdsgiverrepræsentanterne udpeges inden for områder, som i væsentlig grad beskæftiger specialarbejdere. Arbejderrepræsentanterne udpeges inden for organisationer, der i væsentlig grad omfatter specialarbejdere. Der tilforordnes rådet 1 repræsentant for arbejdsministeriet, 2 repræsentanter for undervisningsministeriet og 1 repræsentant for forsvarsministeriet samt arbejdsdirektøren. Rådet kan tilkalde særlige repræsentanter til at deltage i drøftelserne inden for områder, der ikke er dækket af rådets medlemskreds. Kun formanden for rådet og de af organisationerne valgte medlemmer har stemmeret ved rådets afgørelser. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren rådets forretningsorden.“

6. I § 2, stk. 2, ændres „sekretær“ til: „sekretariatschef“.

7. § 2, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Rådet kan antage konsulenter, som skal bistå rådet, og som uden vederlag kan stilles til rådighed for brancheudvalgene, jfr. § 4. Konsulenterne antages efter indstilling fra sekretariatschefen og for så vidt angår de konsulenter, der skal stilles til rådighed for et brancheudvalg, tillige efter indstilling fra dette. Konsulenterne må have praktisk kendskab til arbejdsforholdene og til undervisningsmæssige spørgsmål.“

Arbejdsmin. j. nr. 1-4-1-1970/71.

8. § 3, stk. 1, affattes således:

„Det påhviler uddannelsesrådet i enhver henseende at udfolde bestræbelser for at tilvejebringe og ajourføre uddannelsesforanstaltninger i overensstemmelse med det i § 1 angivne formål. Rådet skal herved tage stilling til, hvorvidt de uddannelsesprogrammer og undervisningsplaner, som udarbejdes af brancheudvalgene, jfr. § 4, kan godkendes til finansiering efter bestemmelserne i dette kapitel, og til stadighed i fornødent omfang have indseende med, at undervisningen i form og indhold svarer til det af rådet godkendte. Rådet har endvidere til opgave at virke som kontaktorgan mellem de nævnte udvalg, arbejdsmarkedets hovedorganisationer, de respektive ministerier og de derunder hørende uddannelsesinstitutioner. Rådet skal herved medvirke til, at uddannelse af specialarbejdere, som måtte blive gennemført på andet grundlag end dette kapitel — herunder bl. a. lov om folkeskolen og lov om fritidsundervisning m. v. — i videst muligt omfang tilpasses det uddannelsesystem, der ved dette kapitel opbygges for specialarbejdere.“

9. I § 3, stk. 2, 1. pkt., ændres „lov om ungdomsundervisning m. v.“ til: „lov om fritidsundervisning m. v.“; og i **2. pkt.** ændres „loven om ungdomsundervisning m. v.“ til: „loven om fritidsundervisning m. v.“.

10. I § 3, stk. 2, 2. pkt., og stk. 4, 1. pkt., § 5, stk. 2, 2. pkt., § 9, stk. 1, stk. 4 og stk. 6, 1. pkt., samt § 13, stk. 1, ændres „nærværende lov“ til: „dette kapitel“.

11. I § 4, stk. 1, 2. pkt., ændres: „ikke faglært arbejdskraft“ til: „specialarbejdere“.

12. „Kapitel II“ udgår og *overskriften over §§ 6-9* affattes således: „*B. Vilkår for deltagelse*“.

13. § 7, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

„Uddannelsesrådet kan fastsætte bestemmelser om, at deltagerne i uddannelsesforanstaltningerne efter dette kapitel skal betale et depositum.“

14. § 7, stk. 2, ophæves.

15. § 9, stk. 2, affattes således:

„*Stk. 2.* Deltagerne modtager i uddannelsesperioden en godtgørelse, der svarer til dagpengene i den statsanerkendte arbejdsløshedskasse, af hvilken de er eller kunne have været medlemmer. Såfremt en deltager i de sidste 4 uger forud for tilmeldingen har haft en højere gennemsnitlig indtægt pr. dag, ydes godtgørelsen med et hertil svarende beløb, dog ikke udover 125 pct. af dagpengene i vedkommende arbejdsløshedskasse. Er kursusdeltagelsen ikke påbegyndt 4 uger efter tilmeldingen, skal der foretages fornyet tilmelding. Den i 2. pkt. nævnte indtjeningsperiode regnes fra den seneste tilmelding. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om, at godtgørelsen kan nedsættes under dagpengesatsen i vedkommende arbejdsløshedskasse for deltagere, der har haft kortere arbejdstid end normalt, herunder deltidsforsikrede. Det er en forudsætning for retten til godtgørelse, at deltagerens arbejdsløshedskasse — for en ikke-forsikret deltager vedkommende arbejdsformidlingskontor — anbefaler den pågældendes deltagelse i uddannelsen, jfr. dog stk. 5, og at ledelsen af vedkommende uddannelsesforanstaltning har anerkendt tilmeldingen.“

16. I § 9, stk. 3, 2. pkt., ændres „denne lov“ til: „dette kapitel“.

17. § 9, stk. 5, 1. pkt., affattes således:

„*Stk. 5.* Nægtelse af anbefaling efter stk. 2 kan inden for et tidsrum af 4 uger af ansøgeren forelægges for det i § 9 a omhandlede kursusnavn, der træffer den endelige administrative afgørelse af, om godtgørelse skal ydes. En arbejdsløshedskasses anbefaling efter stk. 2 kan inden for samme frist af vedkommende arbejdsformidlingskontor forelægges for nævnet.“

18. I § 9, stk. 6, 2. pkt., udgår: „socialministeren og“.

19. § 9 a, stk. 1, affattes således:

„Kursusnævnet nedsættes af arbejdsministeren og består af arbejdsdirektøren som formand og 6 andre medlemmer, der udpeges af arbejdsministeren for 3 år ad gangen, og hvoraf 2 repræsenterer Dansk Arbejdsgiverforening, 2 repræsenterer Landsorganisa-

tionen i Danmark, og de 2 sidste er særligt sagkyndige med hensyn til de erhvervsmæssige uddannelser for voksne, der hører under arbejdsministeriet. Ministeren kan udpege en stedfortræder for formanden.“

20. Efter § 9 a indsættes:

„§ 9 b. Arbejdsministeren kan efter forhandling med finansministeren og undervisningsministeren fastsætte regler om ydelse af økonomisk støtte til specialarbejdere, der søger faglig oplæring.“

21. „Kapitel III“ udgår, og overskriften over §§ 10-13 affattes således: „C. Finansiering.“

22. § 10, stk. 1, affattes således:

„Arbejdsministeren kan efter indstilling fra uddannelsesrådet yde statslån til kommuner og selvejende institutioner, der anerkendes i medfør af dette kapitel, til opførelse af nye bygninger samt til forbedringer eller forandring ved om- eller tilbygning af ældre bygninger, hvorved der tilvejebringes lokaliteter, som væsentligst anvendes til brug ved undervisning, som omfattes af dette kapitel. Lån kan endvidere gives til erhvervelse af ejendomme, der agtes anvendt til nævnte undervisning.“

23. I § 10, stk. 2, 1. pkt., udgår: „inden for de i stk. 1 fastsatte finansielle rammer“.

24. I § 10, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter „udgifterne til“: „indretning og“, og „de omhandlede“ udgår.

25. I § 12, stk. 1, 2. pkt., udgår: „efter forhandling med finansministeren“.

26. I § 13, stk. 1, udgår: „undtagelsesvis“.

27. I § 13, stk. 2, udgår: „herunder eventuelt ved bidrag fra eleverne, jfr. § 7“.

28. Efter § 13 indsættes som nye kapitler kapitel II og kapitel III:

„Kapitel II.

Støtte til omskoling.

§ 14. Arbejdsministeren kan

a. iværksætte eller støtte omskoling til konkrete arbejdstilbud i egnsudviklingsområder samt i øvrigt i tilfælde, hvor det af hensyn til beskæftigelsesforholdene eller til bestemte grupper af arbejdssøgende skønnes nødvendigt at supplere bestående uddannelses- og støttemuligheder,

b. yde konsulentbistand til løsning af omskolingsopgaver og

c. yde økonomisk støtte til deltagere i omskolingsforanstaltninger.

§ 15. Til bistand i spørgsmål om omskoling nedsætter arbejdsministeren et udvalg med repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark. Arbejdsministeren kan supplere udvalget med repræsentanter for andre organisationer og styrelser.

Kapitel III.

Særlig erhvervsforberedende uddannelse for unge.

§ 16. Arbejdsministeren kan iværksætte eller støtte erhvervsforberedende uddannelse for unge arbejdsledige mellem 18 og 25 år, i det omfang sådan erhvervsforberedelse ikke kan iværksættes i henhold til anden lovgivning.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan yde økonomisk støtte til deltagerne“.

29. I kapitel IV, § 15, der herefter bliver § 17, indsættes som stk. 2:

„Stk. 2. § 9, stk. 2, sidste pkt., og §§ 14-16 optages til revision i folketingsåret 1973-74.“

§ 2.

Loven træder i kraft den 28. marts 1971.

Stk. 2. Lov nr. 195 af 18. maj 1960 om beskæftigelse og uddannelse af unge og lov nr. 49 af 20. februar 1969 om støtte til omskoling ophæves.

Bemærkninger til forslaget.

Lovforslaget indeholder dels forskellige ændringer i lov om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, dels de bestemmelser, som hidtil er indeholdt i lov nr. 49 af 20. februar 1969 om støtte til omskoling, dels bestemmelser, som skal afløse lov nr. 195 af 18. maj 1960 om beskæftigelse og uddannelse af unge.

Ved forslaget samles bestemmelserne om uddannelse af specialarbejdere i kapitel I, om støtte til omskoling i kapitel II og om særlig erhvervsforberedende uddannelse for unge i kapitel III.

Ad kapitel I. Uddannelse af specialarbejdere.

Almindelige bemærkninger.

I juni 1967 nedsatte arbejdsministeriet et udvalg med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter med den opgave at udarbejde forslag til revision af loven om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere. Udvalget udtalte i sin betænkning af marts 1968, at de væsentligste spørgsmål i forbindelse med lovrevisionen var dels spørgsmålet om fremgangsmåden ved tilmelding til kurserne, dels spørgsmålet om ændring af reglerne om godtgørelse. Udvalget mente, at man burde arbejde hen mod, at arbejdsforformidlingskontorerne som led i deres samlede service kunne tage stilling til såvel adgang til kursus som til godtgørelse til kursisterne for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder under kursusdeltagelse. Udvalget fandt det dog ikke hensigtsmæssigt, at reglerne om tilmelding til kurserne blev ændret, førend der var forløbet en rimelig tid, efter at den forventede nyordning inden for arbejdsformidlings- og arbejdsløshedsforsikringsområdet var gennemført. Udvalget fandt, at spørgsmålet om ændring af reglerne om godtgørelse burde udskydes, indtil et af arbejdsministeren nedsat udvalg, der havde til opgave at overveje ændringer med hensyn til vilkår for og adgang til at oppebære arbejdsløshedsunderstøttelse samt med hensyn til understøttelsens størrelse, havde afgivet betænkning, og folketinget derefter havde taget stilling til reglerne om arbejdsløshedsunderstøttelse. Da disse spørgsmål som nævnt betragtedes som de væsentligste, foreslog udvalget at udsætte hele lovrevisionen.

Regeringen fremsatte herefter lovforslag om ændring af uddannelsesloven, der blev gennemført som lov nr. 219 af 31. maj 1968, og hvorved den i uddannelseslovens § 15, stk. 2, indeholdte revisionsbestemmelse blev ophevet. Det blev samtidig tilken-

degivet, at man agtede at imødekomme hovedorganisationernes ønske om en drøftelse af tilmeldings- og godtgørelsesreglerne og derefter fremsætte forslag om en revision af loven.

Da nyordningen inden for arbejdsformidlingsområdet er gennemført med virkning fra 1. april 1969, og ændrede regler om arbejdsløshedsunderstøttelse er gennemført ved lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring med virkning fra 1. april 1970, har regeringen optaget forhandling med hovedorganisationerne om tilmeldings- og godtgørelsesreglerne. På grundlag af disse drøftelser fremsættes nærværende lovforslag, hvorved der foreslås gennemført en ændring af godtgørelsesreglerne. Da der kun er forløbet 1¼ år, efter at arbejdsformidlingskontorerne har overtaget arbejdsformidlingen som helhed og ledighedskontrol, har man fundet det rigtigst ikke på nuværende tidspunkt at overføre beføjelserne til at godkende den enkelte kursusdeltagelse til arbejdsformidlingskontorerne, men at optage spørgsmålet til fornyet overvejelse om et par år. Det er derfor foreslået, at de i § 9, stk. 2, omhandlede bestemmelser om dette spørgsmål tages op til en revision i folketingsåret 1973-74. Bortset fra de foreslåede bestemmelser om kursusnævnets sammensætning, jfr. nr. 19, og om ydelse af økonomisk støtte til specialarbejdere under faglig oplæring, jfr. nr. 20, er de øvrige forslag om mindre ændringer af teknisk og administrativ karakter udarbejdet på grundlag af den af udvalget i sin tid afgivne betænkning.

De foreslåede ændringer af godtgørelsesreglerne vil medføre merudgifter for staten, der skønsmæssigt kan anslås til 1 mill. kr. Forslaget medfører ikke administrative konsekvenser for staten eller finansielle eller administrative konsekvenser for kommunerne.

Man henviser i øvrigt til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser nr. 1-29.

Til nr. 1, 2 og 4.

I tiden siden uddannelseslovens gennemførelse er der sket et skifte i terminologien fra „ikke-faglærte arbejdere“ til „specialarbejdere“.

Til nr. 5.

Siden 1960-61 har der til uddannelsesrådet været knyttet 2 specielt tilforordnede for hovedorganisationerne. De pågældende har sammen med rådets

sekretariatschef dannet et permanent udvalg, som har haft til opgave at samordne kontakt med organisationerne og at bistå stedlige kredse ved gennemførelse af uddannelse efter loven. Man finder det rimeligt, at de 2 udvalgsmedlemmer, der repræsenterer hovedorganisationerne, indtræder i rådet som medlemmer. De 2 hovedorganisationers repræsentation foreslås derfor forøget til 16 personer.

Efter den gældende bestemmelse tilforordnes der 1 repræsentant for handelsministeriet. Efter at læringuddannelsen var blevet overført fra handelsministeriet til undervisningsministeriet, bortfaldt handelsministeriets repræsentation, og undervisningsministeriet repræsenteredes med 2 personer.

Rådets medlemskreds omfatter ikke samtlige brancheområder. Det er sigtsmæssigt, at rådet kan tilkalde repræsentanter for områder, der ikke er dækket af medlemskredsen, til at deltage i drøftelserne.

Forslaget om, at rådets forretningsorden ikke skal forhandles med handelsministeren, er en følge af, at handelsministeriet ikke længere er repræsenteret i rådet.

Til nr. 6.

Under hensyn til omfanget og karakteren af det arbejde, der udføres af rådets sekretær, samt til, at han er leder af det til sekretariatet knyttede personale, foreslår man stillingsbetegnelsen ændret til sekretariatschef.

Til nr. 7.

Det foreslås, at rådets ansættelse af konsulenter skal ske efter indstilling fra sekretariatschefen, samt hvor det drejer sig om konsulenter, der skal stilles til rådighed for et brancheudvalg, tillige efter indstilling fra dette.

Det til rådet knyttede kontorpersonele ansættes af rådet. Under hensyn til sekretariatschefens stilling som leder af personalet finder man det rimeligt, at kontorpersonelet ansættes af sekretariatschefen.

Til nr. 8.

Den foreslåede affattelse er en følge af, at bestemmelserne om ungdomsskolen er optaget i lov om fritidsundervisning m. v., samt af at lov om beskæftigelse og uddannelse af unge foreslås ophævet fra 28. marts 1971, jfr. § 2 og bemærkningerne til kapitel III.

Til nr. 9.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 8.

Til nr. 11.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 1, 2 og 4.

Til nr. 13.

Der bør efter regeringens opfattelse ikke afkræves gebyr for deltagelse i undervisningen. For at modvirke, at folk udebliver fra de kurser, de har meldt sig til, er der imidlertid behov for at indføre adgang til at afkræve de tilmeldte et depositum, der tilbagebetales ved kursusdeltagelse. Der foreslås derfor indført en adgang for uddannelsesrådet til at fastsætte regler om et depositum.

Til nr. 14.

Forslaget er en følge af, at reglerne om kursusafgift foreslås ophævet.

Til nr. 15.

Efter de gældende regler svarer godtgørelsen til de dagpenge, som den pågældende oppebærer eller kunne have oppebåret, hvis han var ledig og forsikret. Godtgørelsen svarer således til dagpengesatsen i vedkommende arbejdsløshedskasse, dog højst $\frac{4}{5}$ af den pågældendes hidtidige indtægt.

Til deltagere, som opfylder visse beskæftigelsesbetingelser, ydes et tilskud til godtgørelsen. Formålet med tilskuddet er at give personer, der opgiver et arbejde for at gå på kursus, en højere kompensation for løntabet, men betingelsernes nuværende udformning medfører, at tilskud i ret vid udstrækning også ydes til folk, der allerede er ledige, idet tilskuddet ydes til deltagere, som ved uddannelsens begyndelse — eller eventuelt ved ansøgningen — er i beskæftigelse og har været dette i sammenlagt 5 uger inden for de sidste 2 måneder forud for kurssets begyndelse. Disse beskæftigelsesbetingelser giver tillige anledning til betydeligt besvær for administrationen og for ansøgeren.

Tilskuddet udgør efter de gældende regler 50 pct. af den daglige godtgørelse. For godtgørelsen er fastsat 2 maksimumsgrænser, idet den ikke kan overstige 90 pct. af den gennemsnitlige arbejdsfortjeneste pr. dag i vedkommende fag eller faggruppe og 100 pct. af den pågældendes hidtidige fortjeneste pr. dag. Det tilskud, der er ydet til deltagere, der opfylder beskæftigelsesbetingelserne, har på grund af den nævnte 90 pct.-grænse for flertallet af deltagerne ligget betydeligt under 50 pct.

Det foreslås, at godtgørelsen skal svare til dagpengene i den statsanerkendte arbejdsløshedskasse, af hvilken deltageren er eller kunne have været medlem, således at man bortser fra den for arbejdsløshedsunderstøttelsen gældende maksimumsgrænse på $\frac{4}{5}$ af den pågældendes hidtidige indtægt. Der vil derved ske en forhøjelse af godtgørelsen for lavere lønnede grupper.

Såfremt deltageren i de sidste 4 uger forud for tilmeldingen har haft en højere gennemsnitlig indtægt pr. dag, ydes godtgørelsen med et hertil svarende beløb, dog ikke ud over 125 pct. af dagpengene. Man opgiver således den hidtidige maksimumsgrænse på 90 pct. af den gennemsnitlige for tjeneste i faget, idet denne maksimumsgrænse efter forhøjelsen af dagpengesatserne i kasserne ikke muliggør tilskud, der giver en rimelig motivering til at gå på kursus.

Det foreslås, at det skal være en forudsætning for anvendelsen af gennemsnitsindtægten i de sidste 4 uger forud for tilmeldingen, at kursusdeltagelsen påbegyndes senest 4 uger efter tilmeldingen. I modsat fald må der af hensyn til muligheden for indtrufne ændringer i deltagerens indtægtsforhold foretages fornyet tilmelding, fra hvilken 4-ugers perioden da regnes.

Det foreslås, at arbejdsministeren skal kunne fastsætte regler om nedsættelse af godtgørelsen under dagpengesatsen i kassen for deltagere, der har haft kortere arbejdstid end normalt og derfor ikke har haft normal arbejdsindtægt. Spørgsmålet vil blive behandlet i et udvalg med repræsentanter for hovedorganisationerne.

Til nr. 17.

Man finder det rimeligt, at arbejdsformidlingskontorerne har mulighed for i højere grad end hidtil at udøve kontrol med de af arbejdsløshedskasserne trufne afgørelser med hensyn til ydelse af godtgørelse under kursusdeltagelse. Det foreslås derfor, at afgørelser om, at der ydes godtgørelse, lige såvel som afslag på ansøgninger om godtgørelse skal kunne forelægges for kursusrådet, således at arbejdsformidlingskontorerne får mulighed for at forelægge arbejdsløshedskassernes anbefaling af kursusdeltagelse for rådet.

Til nr. 18.

Forslaget er en følge af, at arbejdsløhedsforsikringen nu henhører under arbejdsministeriet.

Til nr. 19.

I betænkningen er det foreslået, at nævnet skal tiltrædes af 3 repræsentanter for uddannelsesrådet, og at nævnet for den enkelte sag kan tiltrædes af 2 repræsentanter for vedkommende brancheudvalg.

Da nævnet imidlertid er ankeinstans i sager om personstøtten inden for alle de uddannelsesområder, der hører under arbejdsministeriet, bør medlemskredsen omfatte personer, der repræsenterer samtlige disse uddannelsesområder. Da de foreslåede regler for beregning af godtgørelsen i mindre grad end

tidligere bygger på reglerne om beregning af arbejdsløshedsunderstøttelsen, er der endvidere ikke samme behov som tidligere for, at arbejdsløshedskasserne er repræsenteret i kursusrådet.

Det foreslås derfor, at nævnet ud over arbejdsdirektøren skal bestå af 2 repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening, 2 repræsentanter for LO i Danmark og af 2 særligt sagkyndige med hensyn til de erhvervsmæssige uddannelser for voksne, der hører under arbejdsministeriet.

I det omfang, der i den enkelte sag måtte opstå spørgsmål om, hvorvidt de faglige betingelser for at deltage i kurserne er opfyldt, kan kursusrådet tilkalde repræsentanter for de pågældende brancheudvalg og faglige fællesudvalg.

Til nr. 20.

Ved forslaget lovfæstes den hidtil ved tekstanmærkning på de årlige finanslove hjemlede ordning, hvorefter der efter arbejdsministerens nærmere bestemmelse af kontoen for godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder til deltagere i uddannelseskursus for ikke-faglærte kan ydes godtgørelse under dagskoleophold til ikke-faglærte arbejdere, der efter det fyldte 18. år søger faglig oplæring.

Det er hensigten at skærpe betingelserne for at opnå godtgørelse bl. a. med hensyn til alder ved læreforholdets begyndelse og til varigheden af den forudgående erhvervsmæssige beskæftigelse. De nærmere bestemmelser vil blive fastsat efter forhandling med arbejdsmarkedets hovedorganisationer.

Til nr. 22.

Den i bestemmelsen indeholdte ramme for etableringsudgifterne er nu uden betydning. Fastsættelsen af en ny ramme er ikke påkrævet, efter at der på de årlige finanslove ud over bevillingen til udbetaling af statslån optages tekstanmærkninger, hvorved der fastsættes en ramme for afgivelse af lånetilsagn i det pågældende finansår. Bestemmelsen om en finansiell ramme for etableringsudgifterne foreslås derfor ophævet.

Til nr. 23.

Der henvises til bemærkningerne til nr. 22.

Til nr. 24.

De foreslåede ændringer har til formål at tydeliggøre, at statslån kan ydes til indretning og montering også af lejede lokaler.

Til nr. 25.

Efter gældende praksis kan arbejdsministeren fastsætte vilkårene for statslån til montering under en vis størrelse uden forudgående forelæggelse for

finansministeriet i hvert enkelt tilfælde. Det foreslås derfor, at bestemmelsen om, at der skal ske forhandling med finansministeriet i det enkelte tilfælde, ophæves.

Til nr. 26.

Det har vist sig hensigtsmæssigt, at private erhvervsvirksomheder varetager kursusvirksomhed, og der må anses at være behov for at udbygge uddannelsesforanstaltninger af denne karakter. Det foreslås derfor, at bestemmelsen om, at der kun undtagelsesvis kan ydes driftstilskud til uddannelsesforanstaltninger på virksomheder, bortfalder.

Til nr. 27.

Forslaget er en følge af, at bestemmelserne om erlægelse af kursusafgift foreslås ophævet.

Ad kapitel II. Støtte til omskoling.

Ved lov nr. 49 af 20. februar 1969 om støtte til omskoling bemyndiges arbejdsministeren til i finansårene 1968-69—1970-71 inden for et samlet beløb af 20 mill. kr. at iværksætte eller støtte omskoling til konkrete arbejdstilbud, at yde konsulentbistand til løsning af omskolingsopgaver og at yde økonomisk støtte til deltagere i omskolingsforanstaltninger.

Efter § 4 skal loven optages til revision i folketingsåret 1970-71.

Omskolingsordningen har til formål at supplere uddannelsesordningen for ikke-faglærte og efteruddannelsesordningen for faglærte m.v., der tager sigte på en systematisk grunduddannelse eller videreuddannelse inden for bredere arbejdsområder, med uddannelse og optræning, der mere direkte tager sigte på de krav, der stilles i forbindelse med konkret foreliggende arbejdstilbud.

Der kan efter de i medfør af loven fastsatte bestemmelser, jfr. arbejdsministeriets cirkulære af 7. oktober 1969 om støtte til omskoling, ydes støtte til omskolingskurser, der tager sigte på arbejde på bestemte erhvervsvirksomheder. Kurserne er dog, for at give arbejdskraften en bredere uddannelse, i mange tilfælde gennemført efter delvis samme planer, som kurserne inden for uddannelsesordningen for ikke-faglærte, ligesom kurserne i visse tilfælde har fundet sted på specialarbejderskoler eller under ledelse af en specialarbejderskole.

Uden for egnsudviklingsområderne kan omskolingskursus kun iværksættes, hvor beskæftigelsesforholdene inden for bestemte lokale eller faglige områder midlertidigt er særlig vanskelige, eller hvor kurserne gennemføres til fordel for særlige grupper af arbejdskraft, som det er vanskeligt at anvise arbejde. Sådanne kursus har der hidtil kun i få tilfælde været behov for at gennemføre.

I egnsudviklingsområderne kan der desuden ydes støtte til omskoling, der finder sted under udførelse af produktivt arbejde på en erhvervsvirksomhed. Støtten er kun ydet i forbindelse med arbejdskraftens ansættelse på virksomheder, der nyetablerer sig eller foretager en væsentlig udvidelse eller omlægning af produktionen.

Til deltagere i omskolingskurser, der er lønarbejdere, er ydet økonomisk støtte efter reglerne om godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder inden for uddannelsesordningen for ikke-faglærte. Til andre deltagere end lønarbejdere er ydet omskolingsstøtte med et beløb, der er fastsat under hensyntagen til dagpengesatserne i de anerkendte arbejdsløshedskasser.

Til deltagere i omskoling under produktivt arbejde er ydet støtte med et beløb, der aftrappes i omskolingsperioden efter en forud fastlagt plan.

Der er i tiden indtil 15. september 1970 givet tilsagn om støtte til omskoling af ialt ca. 1.300 personer i forbindelse med ansættelse på omkring 30 forskellige virksomheder i egnsudviklingsområderne. En betydelig del af de godkendte foranstaltninger er endnu løbende eller ved at blive iværksat.

Et rundspørge til virksomheder med helt eller delvis afsluttede foranstaltninger er besvaret af 12 virksomheder med noget over 200 personer under omskoling. Når bortses fra en enkelt virksomhed, hvor forholdene ved omskolingen var specielle, har kun talmaterialet fra 7 virksomheder været anvendt. Af 131 deltagere, der har påbegyndt omskoling, er 105 personer stadig beskæftiget i de pågældende virksomheder.

De adspurgte virksomheder har overvejende været tilfredse med foranstaltningernes faglige indhold, men flere udtaler, at tilvænningen til det industrielle miljø har krævet større indsats end forudsat ved støttens udmåling, og at det i nogle tilfælde har vist sig, at tilstrækkelig rutine ikke er opnået i løbet af de perioder af produktivt arbejde, for hvilke støtte er blevet godkendt.

Det i henhold til lovens § 2 nedsatte omskolingsudvalg har udtalt, at ordningen bør fortsættes på forsøgsbasis i en kortere årrække.

Til gennemførelse af omskolingsforanstaltninger, konsulentbistand udefra samt ydelse af støtte til deltagere i omskoling har der fra efteråret 1969, da den første støtte kom til udbetaling, og indtil 1. april 1970 været anvendt 1,2 mill. kr. I tiden fra 1. april til 1. oktober 1970 er givet tilsagn om omskolingsstøtte til et beløb af ca. 5,5 mill. kr. For hvert af finansårene 1971-74 er på finanslovsforslag og budgetoverslag medtaget et beløb på 11 mill. kr.

For den statslige administration vil ordningen

fortsat medføre udgifter til faste konsulenter, til 2 akademiske medarbejdere og 2-3 assistenter inden for et beløb af ca. 400.000 kr. pr. finansår. Denne udgift afholdes inden for de fornævnte beløbsrammer.

Ad kapitel III. Særlig erhvervsforberedende uddannelse for unge.

Lov nr. 195 af 18. maj 1960 om beskæftigelse og uddannelse af unge — ungdomsloven — skal ifølge § 17, stk. 2, optages til revision i folketingsåret 1970-71.

Loven er en videreførelse af den i 1933 etablerede lovgivning om ungdomsarbejdsløsheden og tager som denne sigte på en betydelig ledighed blandt unge i alderen 18-24 år.

Efter loven vil der kunne tilvejebringes arbejdsopgaver og arbejdsmæssig optræning for unge arbejdsløse, men loven lægger hovedvægten på den erhvervsmæssige uddannelse af de unge.

Med hjemmel i ungdomsloven driver staten 2 arbejdstekniske ungdomsskoler Klosterheden (i Vestjylland) og Stensbæk (i Sønderjylland). Skolerne benyttes i hovedsagen til kursus inden for jern- og metalindustrien. I de senere år har behovet for disse ungdomsforanstaltninger imidlertid været aftagende, dels på grund af det høje beskæftigelsesniveau, dels fordi tilbuddet af kurser under uddannelsesloven for ikke-faglærte er steget stærkt og nu omfatter tilsvarende kurser som de arbejdstekniske skoler.

Efter loven ydes der endvidere tilskud til Koføeds Træningsskole på Amager, hvis undervisning og bygningsmæssige forhold er under modernisering. Skolen, der modtager unge, fortrinsvis fra Københavnsområdet, med henblik på en social og arbejdsmæssig stabilisering, afprøver og optræner eleverne ved forskellige arbejdsopgaver og giver forberedende uddannelse på svejse- og motorområdet m. v. Der er endvidere adgang for eleverne til supplerende undervisning i dansk og regning m. v.

I finansårene 1968-69 og 1969-70 har Klosterheden og Stensbæk haft henholdsvis ca. 22.400 og 22.200 elevdage. Udgifterne ved drift af de 2 statsskoler i de pågældende år har udgjort henholdsvis ca. 3 mill. kr. og ca. 3,3 mill. kr., incl. godtgørelse til eleverne.

Koføeds Træningsskole har i 1968-69 og 1969-70 haft henholdsvis 10.500 og 11.200 elevdage. Tilskuddet til driften, der ydes som en dagtakst inden for et maksimum på 85 pct. af nettoudgifterne, har i de samme finansår udgjort henholdsvis 69 kr. og 75 kr. pr. elevdag svarende til et tilskud på henholdsvis 725.000 kr. og 825.000 kr.

Ved lovrevisionen i 1968 fandt ungdomsudvalget, der er nedsat i henhold til lovens § 2, at det ville være af betydning i endnu nogle år at bibeholde lovens muligheder for at yde støtte til erhvervsmæssig stabilisering af unge med beskæftigelsesmæssige vanskeligheder af personlig eller social art, således at en ny udformning af foranstaltningerne for disse unge kunne forsøges.

I overensstemmelse med ungdomsudvalgets indstilling af 1968 er der som en forsøgsmæssig ordning iværksat en særlig indføringsundervisning for langvarigt ledige unge, hvis beskæftigelsesmæssige vanskeligheder er af personlig og social art. Der er indtil august 1970 gennemført ialt 9 hold med tilsammen 54 deltagere på specialarbejderskolerne i Odense, Ålborg og Herning og yderligere kursus er iværksat, heraf nogle i Århus.

Undervisningen har omfattet et 4-ugers kursus med erhvervsforberedende fag og praktisk-teoretisk erhvervsorientering om forskellige uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder samt efterfølgende praktik på forskellige arbejdspladser i 4-8 uger. Under hele undervisningsperioden har deltagerne oppebåret godtgørelse efter reglerne i uddannelsesloven for ikke-faglærte med visse modifikationer.

Undervisningen er planlagt og iværksat under ungdomsudvalgets medvirken og med bistand af sekretariatet for uddannelsesrådet for ikke-faglærte arbejdere i et snævert samarbejde med undervisningsministeriet, direktoratet for ungdomsundervisningen. Den daglige ledelse har ligget hos specialarbejderskolerne i samarbejde med den kommunale ungdomsskole, det sociale udvalg og arbejdsformidlingen i de lokale områder. Udgifterne har i 1969-70 udgjort ca. 200.000 kr.

Under forsøgsordningen er der opnået tilfredsstillende resultater.

Ungdomsudvalget har med henblik på lovens revision udtalt:

at behovet for erhvervsforberedende uddannelser af den nævnte art er til stede og ikke for tiden tilgodeses ad anden vej,

at opgavens omfang og dens nærmere forhold til anden lovgivning, herunder specialarbejderloven, lov om fritidsundervisning og forskellige sociale love, endnu ikke er afklaret,

at der til løsning af denne opgave og tilsvarende opgaver for unge under 18 år inden for ungdomsskolen, hvor en lignende undervisning er under opbygning, kræves et meget snævert samarbejde mellem pædagoger med erfaringer fra undervisning af specialgrupper og specialarbej-

F. t. l. vedr. erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

derskolernes erhvervsorienterede lærerstab. Endvidere er det en forudsætning, at der ydes en omfattende støtte fra erfarne folk på det sociale område og fra arbejdsformidlingen, samt

at det er af betydning, at opgaverne løses i nært samarbejde med kommunerne.

På denne baggrund har ungdomsudvalget indstillet, at ungdomsloven søges ophævet, og at den erhvervsforberedende uddannelse af unge med beskæftigelsesmæssige vanskeligheder fortsættes indtil videre som en forsøgs­mæssig ordning, samt at den nødvendige hjemmel under hensyn til behovets begrænsede omfang og ordningens foreløbige karakter tilvejebringes ved en lovbemyndigelse.

I forbindelse hermed bør der tilvejebringes hjemmel til fortsat at yde støtte til Kofoeds Trænings­skole, således at skolen kan fortsætte sin virksomhed med særligt henblik på unge i Københavnsom­rådet i nær forbindelse med den forsøgs­mæssige undervisning.

Udvalget har samtidig foreslået, at de arbejdstek-

niske ungdomsskoler Klosterheden og Stensbæk får status som de øvrige statslige specialarbejderskoler med kursusvirksomhed efter uddannelsesloven for ikke-faglærte.

Regeringen kan for sit vedkommende tilslutte sig udvalgets indstilling.

Det er endvidere hensigten at fastsætte godtgørelsen til deltagerne i den erhvervsforberedende ud­dannelse under forsøgsordningen til et beløb på ca. 50 kr. pr. dag.

Udgifterne til videreførelse af den erhvervsforbe­redende uddannelse anslås for 1971-72—1973-74 til ca. 7,5 mill. kr., hvoraf ca. 3 mill. kr. vedrører den forsøgs­mæssige virksomhed, ca. 3 mill. kr. driftstilskud til Kofoeds Træningsskole på højst 85 pct. af skolens nettoudgifter og ca. 1,5 mill. kr. lån og tilskud til modernisering af træningsskolen. Samtidig vil be­villingerne vedrørende statens specialarbejdersko­ler blive forhøjet med ca. 3,5 mill. kr. årligt til drift af de hidtidige arbejdstekniske ungdomsskoler Klosterheden og Stensbæk.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov.

Gældende lovtæst.

Lov om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

Kapitel I.

Organisation.

§ 1. Lovens formål er at tilvejebringe faste rammer og økonomisk grundlag for en sådan erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, som til enhver tid svarer til den tekniske udvikling og forholdene på arbejdsmarkedet.

§ 2. Til fremme af det i § 1 omhandlede formål opretter arbejdsministeren et råd på 15 medlemmer — uddannelsesrådet for ikke-faglærte arbejdere — bestående af en af kongen udnævnt formand samt af 7 arbejdsgiver- og 7 arbejderrepræsentanter. Disse repræsentanter udpeges for 3 år ad gangen af henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark. Arbejdsgiverrepræsentanterne udpeges inden for områder, som i væsentlig grad beskæftiger ikke-faglært arbejdskraft. Arbejderrepræsentanterne udpeges inden for organisationer, der i væsentlig grad omfatter ikke-faglærte arbejdere. Der tilforordnes rådet 1 repræsentant for arbejdsministeriet, 1 repræsentant for handelsministeriet, 1 repræsentant for undervisningsministeriet og 1 repræsentant for forsvarsministeriet samt arbejdsdirektøren. Kun formanden for rådet og de af organisationerne valgte medlemmer har stemmeret ved rådets afgørelser. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med handelsministeren og undervisningsministeren rådets forretningsorden.

Forslaget

1. Lovens titel affattes således:

„Lov om erhvervsmæssig uddannelse af specialarbejdere m. fl. og omskoling“.

2. Kapitel I's titel affattes således:

„Uddannelse af specialarbejdere m. fl.“

A. Organisation.“

3. og 4. I § 1 ændres „Lovens formål er“ til: „Bestemmelserne i dette kapitel har til formål“; og „ikke-faglærte arbejdere“ ændres til: „specialarbejdere“.

5. § 2, stk. 1, affattes således:

„Til fremme af det i § 1 omhandlede formål opretter arbejdsministeren et råd på 17 medlemmer — uddannelsesrådet for specialarbejdere — bestående af en af kongen udnævnt formand samt af 8 arbejdsgiver- og 8 arbejderrepræsentanter. Disse repræsentanter udpeges for 3 år ad gangen af henholdsvis Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark. Arbejdsgiverrepræsentanterne udpeges inden for områder, som i væsentlig grad beskæftiger specialarbejdere. Arbejderrepræsentanterne udpeges inden for organisationer, der i væsentlig grad omfatter specialarbejdere. Der tilforordnes rådet 1 repræsentant for arbejdsministeriet, 2 repræsentanter for undervisningsministeriet og 1 repræsentant for forsvarsministeriet samt arbejdsdirektøren. Rådet kan tilkalde særlige repræsentanter til at deltage i drøftelserne inden for områder, der ikke er dækket af rådets medlemskreds. Kun formanden for rådet og de af organisationerne valgte medlemmer har stemmeret ved rådets afgørelser. Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren rådets forretningsorden.“

Gældende lovttekst.

Stk. 2. Til varetagelse af det daglige arbejde i forbindelse med rådet ansætter arbejdsministeren efter indstilling fra rådet en sekretær.

Stk. 3. Rådet antager det fornødne kontorphersonale og kan desuden antage konsulenter, som skal bistå rådet samt af dette efter anmodning fra brancheudvalgene, jfr. § 4, uden udgift for disse stilles til rådighed for udvalgene i det omfang, der fastsættes af rådet i hvert enkelt tilfælde. Konsulenterne må have praktisk kendskab til arbejdsforholdene og til undervisningsmæssige spørgsmål.

§ 3. Det påhviler uddannelsesrådet i enhver henseende at udfolde bestræbelser for at tilvejebringe og ajourføre uddannelsesforanstaltninger i overensstemmelse med det i § 1 angivne formål. Rådet skal herved tage stilling til, hvorvidt de uddannelsesprogrammer og undervisningsplaner, som udarbejdes af brancheudvalgene, jfr. § 4, kan godkendes til finansiering efter bestemmelserne i nærværende lov, jfr. kapitel III, og til stadighed i fornødent omfang have indseende med, at undervisningen i form og indhold svarer til det af rådet godkendte. Rådet har endvidere til opgave at virke som kontaktorgan mellem de nævnte udvalg, arbejdsmarkedets hovedorganisationer, de respektive ministerier og de derunder hørende uddannelsesinstitutioner. Rådet skal herved medvirke til, at uddannelse af ikke-faglærte, som måtte blive gennemført på andet grundlag end nærværende lov — herunder bl. a. lov om folkeskolen, lov om ungdomsundervisning m. v. og lov om beskæftigelse og uddannelse af unge — i videst muligt omfang tilpasses det uddannelsessystem, der ved nærværende lov opbygges for ikke-faglærte arbejdere.

Stk. 2. Uddannelse af unge under 18 år iværksættes i folkeskolens 8. og 9. klasse og efter reglerne i lov om ungdomsundervisning m. v. Hvor et brancheudvalg ønsker at iværksætte en særlig branchebetonet uddannelse for unge under 18 år og det viser sig, at uddannelsen ikke kan gennemføres inden for rammerne af loven om ungdomsundervisning m. v., kan uddannelsesrådet

Forslaget.

6. I § 2, stk. 2, ændres „sekretær“ til: „sekretariatschef“.

7. § 2, stk. 3, affattes således:

„*Stk. 3.* Rådet kan antage konsulenter, som skal bistå rådet, og som uden vederlag kan stilles til rådighed for brancheudvalgene, jfr. § 4. Konsulenterne antages efter indstilling fra sekretariatschefen og for så vidt angår de konsulenter, der skal stilles til rådighed for et brancheudvalg, tillige efter indstilling fra dette. Konsulenterne må have praktisk kendskab til arbejdsforholdene og til undervisningsmæssige spørgsmål.“

8. § 3, stk. 1, affattes således:

„Det påhviler uddannelsesrådet i enhver henseende at udfolde bestræbelser for at tilvejebringe og ajourføre uddannelsesforanstaltninger i overensstemmelse med det i § 1 angivne formål. Rådet skal herved tage stilling til, hvorvidt de uddannelsesprogrammer og undervisningsplaner, som udarbejdes af brancheudvalgene, jfr. § 4, kan godkendes til finansiering efter bestemmelserne i dette kapitel, og til stadighed i fornødent omfang have indseende med, at undervisningen i form og indhold svarer til det af rådet godkendte. Rådet har endvidere til opgave at virke som kontaktorgan mellem de nævnte udvalg, arbejdsmarkedets hovedorganisationer, de respektive ministerier og de derunder hørende uddannelsesinstitutioner. Rådet skal herved medvirke til, at uddannelse af specialarbejdere, som måtte blive gennemført på andet grundlag end dette kapitel — herunder bl. a. lov om folkeskolen og lov om fritidsundervisning m. v. — i videst muligt omfang tilpasses det uddannelsessystem, der ved dette kapitel opbygges for specialarbejdere.“

9. og 10. I § 3, stk. 2, 1. pkt., ændres „lov om ungdomsundervisning m. v.“ til: „lov om fritidsundervisning m. v.“, og i 2. pkt. ændres „loven om ungdomsundervisning m. v.“ til: „loven om fritidsundervisning m. v.“ og „nærværende lov“ ændres til: „dette kapitel“.

Gældende lovtækt.

dog godkende, at uddannelsesforanstaltninger iværksættes efter reglerne i nærværende lov.

Stk. 4. Det påhviler uddannelsesrådet at udarbejde planer for og at iværksætte en uddannelse af lærere til den af nærværende lov omfattede uddannelse. Det påhviler endvidere rådet at udarbejde forslag til retningslinier for lærernes aflønnings- og øvrige antagelsesvilkår, jfr. § 13, stk. 3.

Stk. 6. Uddannelsesrådet skal endelig mindst én gang om året afgive indstilling til de pågældende ministerier om bevillingsmæssige og dermed sammenhængende spørgsmål vedrørende uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

§ 4. Inden for hvert arbejdsområde (branche), hvor det af en af det pågældende områdes faglige organisationer med tilslutning af uddannelsesrådet findes ønskeligt — eller hvor uddannelsesrådet skønner det ønskeligt, jfr. § 3, stk. 3 — påhviler det branchens centrale arbejdsgiver- og arbejderorganisationer at nedsætte et udvalg bestående af mindst 4 — og højst 8 — medlemmer, hvoraf henholdsvis arbejdsgiver- og arbejderorganisationerne i branchen for 3 år ad gangen vælger lige mange. Arbejdsgiverrepræsentanterne kan udpeges inden for områder, som i væsentlig grad beskæftiger ikke-faglært arbejdskraft. Arbejderrepræsentanterne udpeges inden for organisationer, der i væsentlig grad omfatter ikke-faglærte arbejdere. Udvalget vælger i eller uden for sin midte selv sin formand.

§ 5. Det påhviler brancheudvalgene ved forhandling med de interesserede parter at klarlægge, hvor der inden for branchen findes behov for uddannelse af ikke-faglærte arbejdere, og i hvilke former dette behov bedst kan imødekommes. På grundlag heraf påhviler det udvalgene at udarbejde uddannelsesprogrammer for branchen og undervisningsplaner for de enkelte kursus m. m. Ved udarbejdelsen af uddannelsesprogrammer bør det tilstræbes, at den manuelle færdighed så vidt muligt opøves på en almindelig arbejdsplads, medens de kundskaber, som

Forslaget.

10. I § 3, stk. 4, 1. pkt., ændres „nærværende lov“ til: „dette kapitel“.

4. I § 3, stk. 6, ændres „ikke-faglærte arbejdere“ til: „specialarbejdere“.

11. og 4. I § 4, stk. 1, 2. pkt., ændres „ikke-faglært arbejdskraft“ til: „specialarbejdere“, og i 3. pkt. ændres „ikke-faglærte arbejdere“ til: „specialarbejdere“.

4. I § 5, stk. 1, 1. pkt., ændres „ikke-faglærte arbejdere“ til: „specialarbejdere“.

*Gældende lovttekst.**Forslaget.*

arbejdet kræver, og fornøden forståelse af arbejdet søges givet gennem undervisning på de oprettede kursus. Efter forelæggelse for uddannelsesrådet, jfr. § 3, stk. 1, 2. punktum, påhviler det udvalgene at sørge for uddannelsens tilrettelæggelse og gennemførelse.

Stk. 2. Udvalgene må påse, at de uddannelsesforanstaltninger, der gennemføres af uddannelsesinstitutioner for ikke-faglærte arbejdere, får nogenlunde samme indhold og omfang, hvad enten de foregår som aften- eller som dagundervisning, på virksomheder, på kostskoler eller ambulante. Hvor sådan uddannelse gennemføres på andet grundlag end nærværende lov, påhviler det udvalgene — eventuelt gennem uddannelsesrådet, jfr. § 3, stk. 1, 3. og 4. punktum — at medvirke til en tilsvarende ensartet udformning af uddannelsens sigte og indhold.

Kapitel II.

Vilkår for deltagelse.

§ 7. Efter indstilling fra brancheudvalgene fastsætter uddannelsesrådet den kursusafgift, som af eleverne skal ydes for deltagelse i de af nærværende lov omfattede uddannelsesforanstaltninger. Efter indstilling fra brancheudvalgene kan uddannelsesrådet godkende, at der afkræves deltagerne hel eller delvis betaling for undervisningsmidler, som efter deltagelsen bliver den pågældendes ejendom.

Stk. 2. Hvor forholdene taler derfor, kan uddannelsesrådet godkende, at elever, der i et af rådet nærmere fastsat omfang har gennemført uddannelsen, helt eller delvis får tilbagebetalt den erlagte kursusafgift.

§ 9. Deltagerne i de af nærværende lov omfattede uddannelsesforanstaltninger, som finder sted i dagskoleform, har, for så vidt de ved kursusdeltagelsen er fyldt 18 år, ret til en godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder efter de nedenfor angivne regler.

Stk. 2. Deltagerne modtager i uddannelsesperioden en godtgørelse, der svarer til den understøttelse, som de pågældende kunne have oppebåret, såfremt de i det

4. og 10. I § 5, stk. 2, 1. pkt., ændres „ikke-faglærte arbejdere“ til: „specialarbejdere“, og i 2. pkt. ændres „nærværende lov“ til: „dette kapitel“.

12. „Kapitel II“ udgår, og overskriften over §§ 6-9 affattes således: „B. Vilkår for deltagelse“.

13. § 7, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

„Uddannelsesrådet kan fastsætte bestemmelser om, at deltagerne i uddannelsesforanstaltningerne efter dette kapitel skal betale et depositum.“

14. § 7, stk. 2, ophæves.

10. I § 9, stk. 1, ændres „nærværende lov“ til: „dette kapitel“.

15. § 9, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Deltagerne modtager i uddannelsesperioden en godtgørelse, der svarer til dagpengene i den statsanerkendte arbejds-

Gældende lovtækt.

pågældende tidsrum havde været ledige og medlemmer af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse samt tillige opfyldt betingelserne for at oppebære arbejdsløshedsunderstøttelse. Herudover kan der — efter nærmere af arbejdsministeren efter forhandling med finansministeren fastsatte regler — til deltagerne, som ved uddannelsens påbegyndelse er i beskæftigelse og har været dette i mindst 5 uger inden for de sidste 2 måneder, ydes et tilskud, således at kursusdeltagelsen ikke kommer til at volde væsentligt afbræk i deltagerens og hans families økonomi. Det er dog en forudsætning for retten til godtgørelse efter 1. og 2. punktum, at deltagerens arbejdsløshedskasse — for ikke-forsikrede deltagere vedkommende offentlige arbejdsanvisningskontor — skriftligt anbefaler den pågældendes deltagelse i uddannelsen, jfr. dog stk. 5, og at ledelsen af vedkommende uddannelsesforanstaltning har anerkendt tilmeldingen.

Stk. 3. Hvor en deltager afbryder en påbegyndt uddannelse, bortfalder retten til godtgørelse efter stk. 2 for den resterende løbende uddannelsesperiode. Hvis afbrydelsen er sket uden fyldestgørende grund, jfr. stk. 5, vil sådanne deltagere ikke i almindelighed på ny med ret til godtgørelse efter stk. 2 kunne deltage i uddannelsesforanstaltninger efter denne lov, før den for den afbrudte uddannelsesperiode udbetalte godtgørelse er tilbagebetalt.

Stk. 4. Efter indstilling af et brancheudvalg kan uddannelsesrådet i særlige tilfælde godkende, at der ydes deltagere under 18 år i en af nærværende lov omfattet uddannelsesforanstaltning en efter reglerne i stk. 2 afpasset godtgørelse for tab af indtægt.

Stk. 5. Nægtelse af anbefaling efter stk. 2 kan inden for et tidsrum af 4 uger fra nægtelsen at regne forelægges for det i § 9 a omhandlede kursusnævn, der træffer den endelige administrative afgørelse af, om den pågældende kan modtage godtgørelse. Den endelige administrative afgørelse af, om en deltager har afbrudt en uddannelse uden fyldestgørende grund, jfr. stk. 3, 2. pkt., træffes ligeledes af kursusnævnet.

Forslaget.

løshedskasse, af hvilken de er eller kunne have været medlemmer. Såfremt en deltager i de sidste 4 uger forud for tilmeldingen har haft en højere gennemsnitlig indtægt pr. dag, ydes godtgørelsen med et hertil svarende beløb, dog ikke ud over 125 pct. af dagpengene i vedkommende arbejdsløshedskasse. Er kursusdeltagelsen ikke begyndt 4 uger efter tilmeldingen, skal der foretages fornyet tilmelding. Den i 2. pkt. nævnte indtjeningsperiode regnes fra den seneste tilmelding. Arbejdsministeren kan fastsætte regler om, at godtgørelsen kan nedsættes under dagpengesatsen i vedkommende arbejdsløshedskasse for deltagere, der har haft kortere arbejdstid end normalt, herunder deltidsforsikrede. Det er en forudsætning for retten til godtgørelse, at deltagerens arbejdsløshedskasse — for en ikke-forsikret deltager vedkommende arbejdsformidlingskontor — anbefaler den pågældendes deltagelse i uddannelsen, jfr. dog stk. 5, og at ledelsen af vedkommende uddannelsesforanstaltning har anerkendt tilmeldingen.“

16. I § 9, stk. 3, 2. pkt., ændres „denne lov“ til: „dette kapitel“.

10. I § 9, stk. 4, ændres „nærværende lov“ til: „dette kapitel“.

17. § 9, stk. 5, 1. pkt., affattes således:
„Stk. 5. Nægtelse af anbefaling efter stk. 2 kan inden for et tidsrum af 4 uger af ansøgeren forelægges for det i § 9 a omhandlede kursusnævn, der træffer den endelige administrative afgørelse af, om godtgørelse skal ydes. En arbejdsløshedskasses anbefaling efter stk. 2 kan inden for samme frist af vedkommende arbejdsformidlingskontor forelægges for nævnet.“

Gældende lovtækt.

Stk. 6. Efter indstilling fra uddannelsesrådet træffer arbejdsministeren afgørelse af, hvilke uddannelsesforanstaltninger der i forhold til stk. 1 anses for omfattet af nærværende lov. Efter indstilling fra kursusnævnet og efter forhandling med socialministeren og uddannelsesrådet fastsætter arbejdsministeren endvidere de nærmere regler om beregningen og udbetalingen af de i nærværende paragraf omhandlede godtgørelser.

§ 9 a. Kursusnævnet nedsættes af arbejdsministeren og består af arbejdsdirektøren som formand og 4 andre medlemmer, der udpeges af arbejdsministeren for 3 år ad gangen, og hvoraf et repræsenterer Dansk Arbejdsgiverforening, et repræsenterer arbejdsløshedskasserne, og de to sidste er særligt sagkyndige med hensyn til de erhvervsmæssige uddannelser for voksne, der hører under arbejdsministeriet. Ministeren kan udpege en stedfortræder for formanden.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan fastsætte bestemmelser, hvorefter kursusnævnet træffer den endelige administrative afgørelse i sager om støtte til deltagelse i andre uddannelsesforanstaltninger inden for arbejdsministeriets område.

Kapitel III.

Finansiering.

§ 10. I finansårene 1960-61 — 1964-65 kan der inden for et samlet beløb på 15 mill. kr. af arbejdsministeren efter indstilling fra uddannelsesrådet ydes statslån til kommuner og selvejende institutioner, der anerkendes i medfør af dette kapitel, til opførelse af nye bygninger samt til forbedringer eller forandring ved om- eller tilbygning af ældre bygninger, hvorved der tilvejebringes lokalteter, som væsentligst anvendes til brug ved den af nærværende lov omfattede undervis-

Forslaget.

10. I § 9, stk. 6, 1. pkt., ændres „nærværende lov“ til: „dette kapitel“.

18. I § 9, stk. 6, 2. pkt., udgår: „socialministeren og“.

19. § 9 a, stk. 1, affattes således:

„Kursusnævnet nedsættes af arbejdsministeren og består af arbejdsdirektøren som formand og 6 andre medlemmer, der udpeges af arbejdsministeren for 3 år ad gangen, og hvoraf 2 repræsenterer Dansk Arbejdsgiverforening, 2 repræsenterer Landsorganisationen i Danmark, og de 2 sidste er særligt sagkyndige med hensyn til de erhvervsmæssige uddannelser for voksne, der hører under arbejdsministeriet. Ministeren kan udpege en stedfortræder for formanden.“

20. Efter § 9 a indsættes:

„§ 9 b. Arbejdsministeren kan efter forhandling med finansministeren og undervisningsministeren fastsætte regler om ydelse af økonomisk støtte til specialarbejdere, der søger faglig oplæring.“

21. „Kapitel III“ udgår, og overskriften over §§ 10-13 affattes således: „C. Finansiering“.

22. § 10, stk. 1, affattes således:

„Arbejdsministeren kan efter indstilling fra uddannelsesrådet yde statslån til kommuner og selvejende institutioner, der anerkendes i medfør af dette kapitel, til opførelse af nye bygninger samt til forbedringer eller forandring ved om- eller tilbygning af ældre bygninger, hvorved der tilvejebringes lokalteter, som væsentligst anvendes til brug ved undervisning, som omfattes af dette kapitel. Lån kan endvidere gives til

Gældende lovtæst.

ning. Lån kan endvidere gives til erhvervelse af ejendomme, der agtes anvendt til nævnte undervisning.

Stk. 2. Statslån efter reglerne i nærværende kapitel kan inden for de i stk. 1 fastsatte finansielle rammer endvidere gives til udgifterne til montering af de omhandlede lokaliteter til de nævnte formål, herunder udgifter til inventar, større undervisningsmateriel o. lign. Hvor forholdene taler derfor, kan statsstøtten til disse udgifter ydes i form af tilskud.

§ 12. De i medfør af § 10, jfr. § 11, ydede statslån forrentes med 4 pct. p. a. af den til enhver tid værende restgæld. Statslånene er afdragsfri, men kan, for så vidt angår lån i henhold til § 10, stk. 2, nedskrives med lige store årlige beløb over en periode og til en størrelse, som i hvert enkelt tilfælde efter indstilling fra uddannelsesrådet fastsættes af arbejdsministeren efter forhandling med finansministeren.

Stk. 2. De nærmere retningslinier for ydelse af statslån i medfør af nærværende kapitel fastsættes af arbejdsministeren efter forhandling med finansministeren.

Stk. 3. Vedtægterne for selvejende institutioner, som opnår statslån og -tilskud efter de i nærværende kapitel indeholdte regler, skal godkendes af arbejdsministeren, medmindre vedtægterne i forvejen er godkendt i henhold til anden lovgivning.

§ 13. Til driften af de af nærværende lov omfattede uddannelsesforanstaltninger, som iværksættes af kommuner, selvejende institutioner, organisationer samt undtagelsesvis af enkelte virksomheder, kan der efter indstilling fra uddannelsesrådet ydes statstilskud efter de nedenfor angivne regler.

Stk. 2. Driftstilskud efter stk. 1 kan ydes med 85 pct. af udgifterne ved foranstaltningens drift, jfr. stk. 3, på betingelse af, at de resterende 15 pct. af udgifterne ydes som tilskud fra anden side, herunder eventuelt ved bidrag fra eleverne, jfr. § 7.

Forslaget.

erhvervelse af ejendomme, der agtes anvendt til nævnte undervisning.“

23. og 24. I § 10, stk. 2, 1. pkt., udgår:

„inden for de i stk. 1 fastsatte finansielle rammer“, efter „udgifterne til“ indsættes: „indretning og“, og „de omhandlede“ udgår.

25. I § 12, stk. 1, 2. pkt., udgår: „efter forhandling med finansministeren“.

26. I § 13, stk. 1, ændres „nærværende lov“ til: „dette kapitel“, og „undtagelsesvis“ udgår.

27. I § 13, stk. 2, udgår: „herunder eventuelt ved bidrag fra eleverne, jfr. § 7“.

Bilag til f. t. l. vedr. erhvervmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.

Gældende lovttekst.

Forslaget.

Lov nr. 49 af 20. februar 1970 om støtte til omskoling.

§ 1. Arbejdsministeren kan i finansårene 1968-69 — 1970-71 for et samlet beløb af 20 mill. kr.

a. iværksætte eller støtte omskoling til konkrete arbejdstilbud i egnsudviklingsområder samt i øvrigt i tilfælde, hvor det af hensyn til beskæftigelsesforholdene eller til bestemte grupper af arbejdssøgende skønnes nødvendigt at supplere bestående uddannelses- og støttemuligheder,

b. yde konsulentbistand til løsning af omskolingsopgaver og

c. yde økonomisk støtte til deltagere i omskolingsforanstaltninger.

§ 2. Til bistand i spørgsmål om omskoling nedsætter arbejdsministeren et udvalg med repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark. Arbejdsministeren kan supplere udvalget med repræsentanter for andre organisationer og styrelser.

§ 3. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

§ 4. Loven optages til revision i folketingsåret 1970-71.

Lov nr. 195 af 18. maj 1960 om beskæftigelse og uddannelse af unge, som ændret ved lov nr. 147 af 21. april 1965 og nr. 218 af 31. maj 1968.

(Teksten udeladt)

28. Efter § 13 indsættes som nye kapitler kapitel II og kapitel III:

„Kapitel II.

Støtte til omskoling.

§ 14. Arbejdsministeren kan

a. iværksætte eller støtte omskoling til konkrete arbejdstilbud i egnsudviklingsområder samt i øvrigt i tilfælde, hvor det af hensyn til beskæftigelsesforholdene eller til bestemte grupper af arbejdssøgende skønnes nødvendigt at supplere bestående uddannelses- og støttemuligheder,

b. yde konsulentbistand til løsning af omskolingsopgaver og

c. yde økonomisk støtte til deltagere i omskolingsforanstaltninger.

§ 15. Til bistand i spørgsmål om omskoling nedsætter arbejdsministeren et udvalg med repræsentanter for Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark. Arbejdsministeren kan supplere udvalget med repræsentanter for andre organisationer og styrelser.

Kapitel III.

Særlig erhvervsforberedende uddannelse for unge.

§ 16. Arbejdsministeren kan iværksætte eller støtte erhvervsforberedende uddannelse for unge arbejdsledige mellem 18 og 25 år, i det omfang sådan erhvervsforberedelse ikke kan iværksættes i henhold til anden lovgivning.

Stk. 2. Arbejdsministeren kan yde økonomisk støtte til deltagerne“.

*Gældende lovtæst.***Lov om erhvervsmæssig uddannelse af
ikke-faglærte arbejdere.**

Kapitel IV.

Ikrafttrædelsesbestemmelse m. v.

§ 15. Denne lov træder i kraft den 15. maj 1960.

Stk. 2. (Ophævet)

Stk. 3. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Forslaget.

29. I *kapitel IV, § 15, der herefter bliver § 17*, indsættes som *stk. 2*:

„*Stk. 2. § 9, stk. 2, sidste pkt., og §§ 14-16 optages til revision i folketingsåret 1973-74.*“